

М. В. Білоус¹, Д. В. Дроздов¹, В. В. Трохимчук², О. П. Шматенко¹, І. Г. Гринчук³

¹ Українська військово-медична академія, Україна

² Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика, Україна

³ Національний Військово-медичний клінічний центр «ГВКГ», Україна

АНАЛІЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ПОСТАЧАННЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ

Згідно з законом України «Про внесення змін до Конституції України» від 07.02.2019 р. № 2680-VIII, а саме пункту 5 частини першої статті 85 у визначенні засад внутрішньої і зовнішньої політики нашої країни зазначено реалізацію стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору. Тому на сучасному етапі реформування Збройних Сил (ЗС) України у військово-медичній службі відбувається нормативно-правове врегулювання сучасної системи медичного забезпечення, спроможної надавати відповідну медичну підтримку ЗС України. Вказана система повинна функціонувати відповідно до стандартів НАТО і робити внесок у функціонально сумісні медичні можливості для спільних місій України з Альянсом. Таким чином, з огляду на процес реформування та впровадження єдиної системи логістичного забезпечення ЗС України, адаптованої до стандартів країн-членів НАТО, медична служба ЗС України працює в насиченому та динамічному інформаційному полі. Отже, виникає необхідність в упорядкуванні нормативно-правової бази щодо управління медичним постачанням в ЗС України шляхом систематизації діючих нормативно-правових документів щодо їх сучасних інституціональних основ.

Метою дослідження є проведення аналізу нормативно-правового забезпечення управління медичним постачанням в ЗС України.

Результати. На теперішній час в Україні прийнято низку офіційних документів, які містять вимоги до приймання, обліку, зберігання, видачі, транспортування та ремонту медичного майна, що здійснюють заклади та підрозділи медичного постачання ЗС України. Проаналізовані сучасні інституціональні основи управління медичним постачанням, які представлені як сукупність формальних (нормативно-правових) актів різного рівня, законні та підзаконні, а також неформальних норм, які стосуються конкретно обігу медичного майна в ЗС України. Встановлено, що нормативно-правове забезпечення управління медичним постачанням представлено вимогами формальних (нормативно-правових) актів різного рівня – 44 % та неформальних норм – 56 %.

Висновки. Проведений аналіз показав, що досягнення узгодженості формальних і неформальних норм у сфері управління медичним постачанням ЗС України потребує подальшого вдосконалення, а саме: в напрямку визначення правових режимів та регламентації процесу приймання медичного майна з використанням Інструкцій про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного використання за кількістю та за якістю, які застаріли в часі та затверджені ще за часів Радянського Союзу. Таким чином, вказані питання потребують належного правового опрацювання та обґрунтування. Разом з тим, враховуючи досвід проведення Антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил, потребують переопрацювання накази Міністерства оборони України від 30.06.2015 р. № *2 та *3 для підвищення ефективності функціонування системи медичного постачання військових частин та медичних підрозділів ЗС України на особливий період.

Ключові слова: управління медичним постачанням; нормативно-правова база; Збройні Сили України

M. V. BILOUS¹, D. V. DROZDOV¹, V. V. TROKHIMCHUK², O. P. SHMATENKO¹,
I. G. GRYNCHUK³

¹ Ukrainian Military Medical Academy, Ukraine

² National Medical Academy of Post-Graduate Education, Ukraine

³ National Military Medical Clinical Center "CMCH", Ukraine

ANALYSIS OF THE LEGAL SUPPORT OF MEDICAL SUPPLY MANAGEMENT IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE

According to the Law of Ukraine "On Amending the Constitution of Ukraine" from 07.02.2019 № 2680-VIII in determining the foundations of the domestic and foreign policy of our country, the implementation of the state strategic course towards obtaining full membership of Ukraine in the

European Union and in the North Atlantic Treaty Organization is indicated. According to the defense reform of the Armed Forces of Ukraine, significant changes in the organizational and managerial work of the Military Medical Service have appeared. There are changes in the regulatory environment, the improvement and development of the medical support system of the Armed Forces of Ukraine in the direction of commonality and compatibility with the medical services of NATO member countries. Thus, the Military Medical Service of the Armed Forces of Ukraine works in a rich and dynamic informational background. Consequently, there is a need to streamline the regulatory framework for managing the medical supply of the Armed Forces of Ukraine, by systematizing the existing regulatory documents by their modern institutional foundations.

Aim. To analyze the regulatory framework for managing the medical supply of the Armed Forces of Ukraine.

Results. Currently, Ukraine has adopted a number of official documents containing requirements for the reception, registration, storage, issuance, transportation and repair of medical supplies, which are carried out by the military medical and units of the Armed Forces of Ukraine. Analyzed are the modern institutional foundations for managing medical support, which are presented as a set of formal (regulatory) acts of various levels, legal and by-laws, as well as informal norms relating specifically to the circulation of medical supplies of the Armed Forces of Ukraine. It has been established that the regulatory legal support for managing medical supply is represented by the requirements of formal (regulatory) acts of various levels – 44 %, and informal norms – 56 %.

Conclusions. The analysis showed that achieving consistency in formal and informal norms in the field of medical supply management of the Armed Forces of Ukraine requires further improvement. Namely, in the direction of determining legal regimes and regulating the process of accepting medical supplies, using the Instructions on the procedure for accepting industrial products and consumer goods in quantity and quality, which are outdated and approved back in the days of the Soviet Union. However, given the experience of the Anti-Terrorist Operation and Joint Forces Operation the orders of the Ministry of Defense of Ukraine require processing to improve the functioning of the medical supply system for military units and medical units of the Ukrainian Armed Forces in a special period.

Key words: management of medical supply, regulatory framework, Armed Forces of Ukraine

М. В. БЕЛОУС¹, Д. В. ДРОЗДОВ¹, В. В. ТРОХИМЧУК², А. П. ШМАТЕНКО¹,
И. Г. ГРИНЧУК³

¹ Украинская военно-медицинская академия, Украина

² Национальная медицинская академия последилового образования
имени П. Л. Шупика, Украина

³ Национальный Военно-медицинский клинический центр «ГВКГ», Украина

АНАЛИЗ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ УПРАВЛЕНИЯ МЕДИЦИНСКИМ СНАБЖЕНИЕМ ВООРУЖЁННЫХ СИЛ УКРАИНЫ

Согласно закону Украины «О внесении изменений в Конституцию Украины» от 07.02.2019 г. № 2680-VIII, а именно пункта 5 части первой статьи 85 в определении основ внутренней и внешней политики нашей страны указана реализация стратегического курса государства на получение полноправного членства Украины в Европейском союзе и в Организации Североатлантического договора. Поэтому на современном этапе реформирования Вооруженных Сил (ВС) Украины в военно-медицинской службе происходит нормативно-правовое регулирование современной системы медицинского обеспечения, способной оказывать соответствующую медицинскую поддержку ВС Украины. Указанная система должна функционировать в соответствии со стандартами НАТО и вносить вклад в функционально совместимые медицинские возможности для совместных миссий Украины с Альянсом. Таким образом, учитывая процесс реформирования и внедрения единой системы логистического обеспечения ВС Украины, адаптированной к стандартам стран-членов НАТО, медицинская служба ВС Украины работает в насыщенном и динамичном информационном поле. Следовательно, возникает необходимость упорядочения нормативно-правовой базы по управлению медицинским снабжением ВС Украины путем систематизации действующих нормативно-правовых документов по их современным институциональным основам.

Целью работы является проведение анализа нормативно-правового обеспечения управления медицинским снабжением ВС Украины.

Результаты. В настоящее время в Украине принят ряд официальных документов, содержащих требования к приёму, учёту, хранению, выдаче, транспортировке и ремонту медицинского имущества, которые осуществляют учреждения и подразделения медицинского снабжения

ВС України. Проаналізовані сучасні інституціональні основи управління медичним снабженням, які представлені як сукупність формальних (нормативно-правових) актів різного рівня, законних і підзаконних, а також неформальних норм, що стосуються конкретно обслуговування медичного майна ВС України. Встановлено, що нормативно-правове забезпечення управління медичним снабженням представлено вимогами формальних (нормативно-правових) актів різного рівня – 44 % і неформальних норм – 56 %.

Висновки. Проведений аналіз показав, що досягнення узгодженості формальних і неформальних норм в сфері управління медичним снабженням ВС України вимагають подальшого удосконалення, а саме: в напрямку визначення правових режимів і регламентації процесу прийому медичного майна з використанням Інструкцій про порядок прийому продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного вжитку по кількості і якості, які застаріли і були затверджені ще в роки Радянського Союзу. Таким чином, вказані питання вимагають належного правового регулювання і обґрунтування. Разом з тим, враховуючи досвід проведення Антитерористичної операції і операції Об'єднаних сил, слід переробити накази Міністерства оборони України від 30.06.2015 г. № *2 і *3 для підвищення ефективності функціонування системи медичного снабження військових частин і медичних підрозділів ВС України в особливий період.

Ключові слова: управління медичним снабженням; нормативно-правова база; Збройні Сили України

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Згідно з законом України «Про внесення змін до Конституції України» від 07.02.2019 р. № 2680-VIII, а саме пункту 5 частини першої статті 85 у визначенні засад внутрішньої і зовнішньої політики нашої країни зазначено реалізацію стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору [1]. Тому на сучасному етапі реформування Збройних Сил (ЗС) України у військово-медичній службі відбувається нормативно-правове регулювання сучасної системи медичного забезпечення, спроможної надавати відповідну медичну підтримку ЗС України. Вказана система повинна функціонувати відповідно до стандартів НАТО і робити внесок у функціонально сумісні медичні можливості для спільних місій України з Альянсом [1-5].

Таким чином, з огляду на процес реформування та впровадження єдиної системи логістичного забезпечення ЗС України, адаптованої до стандартів країн-членів НАТО [6], медична служба ЗС України працює в насиченому та динамічному інформаційному полі. Отже, виникає необхідність в упорядкуванні нормативно-правової бази щодо управління медичним постачанням ЗС України шляхом систематизації діючих нормативно-правових документів щодо їх сучасних інституціональних основ.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз останніх досліджень військових учених дозволив дійти висновку, що питання розвитку системи медичного забезпечення і постачання ЗС України та інших складових сил оборони

є актуальними та підлягають широкому колу обговорень.

Концептуальні підходи, принципи та основні положення до побудови сучасної системи управління медичним забезпеченням у контексті реформування ЗС України розкриті у дослідженні таких вчених, як В. Я. Білий, В. В. Пасько, В. Б. Андронатій, А. В. Верба, В. Л. Савицький, М. І. Бадюк, О. М. Власенко, В. О. Жаховський, Е. М. Хорошун, В. І. Стриженко, О. Ю. Булах, О. О. Микита та інші.

Різними напрямками впровадження основних засад медичного постачання у систему медичного забезпечення ЗС України присвячені роботи вітчизняних вчених П. С. Сироти, В. В. Трохимчука, О. П. Шматенка, І. Г. Гринчука, В. С. Гульпи, С. Г. Убогова, Р. Л. Пригули, Т. В. Приходько, А. Г. Голуба, А. М. Соломенного та інших.

ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ

Незважаючи на наявну певну кількість праць наукового та практичного спрямування, досі не був проведений аналіз нормативно-правового забезпечення управління медичним постачанням у сучасних умовах реформування ЗС України.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою дослідження є проведення аналізу нормативно-правового забезпечення управління медичним постачанням ЗС України.

Матеріалами дослідження стала чинна нормативно-правова база, що регламентує управління медичним постачанням ЗС України. Під час виконання дослідження використані методи інформаційного пошуку, систематизації, порівняння та узагальнення.

ВИКЛАДЕННЯ ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Організація медичного постачання ЗС України – це сукупність заходів для задоволення потреби в медичній техніці та майні військових частин та закладів охорони здоров'я Міністерства оборони України, яка включає наступні етапи: визначення потреби, закупівлю медичного майна, зберігання, облік, видачу, ремонт, метрологічне забезпечення та його списання [7, 8].

Медичне майно – це сукупність спеціальних матеріальних засобів призначених для надання медичної допомоги пораненим (хворим) та їх лікування, виготовлення лікарських засобів, проведення санітарно-гігієнічних, проти-епідемічних та інших заходів у ЗС України [7, 8].

Організація постачання медичним майном покладається на орган управління медичною службою, Військово-медичні клінічні центри (ВМКЦ) регіонів, військові частини та заклади охорони здоров'я Міністерства оборони України. Організація постачання медичним майном здійснюється за територіальним принципом відповідно до наказу Міністерства оборони України від 16.11.2016 р. № 608 «Про затвердження адміністративно-територіальних зон відповідальності закладів охорони здоров'я Збройних Сил України за організацію медичного забезпечення» [7, 8].

Медичне постачання ЗС України організовується органом управління медичної служби через ВМКЦ на основі поєднання централізованого і децентралізованого принципів постачання. ВМКЦ регіонів у плановому порядку відпускається медичне майно та кошти загального фонду на децентралізовану закупівлю медичного майна, технічне та метрологічне забезпечення медичної служби [7, 8].

Орган управління медичної служби має право здійснювати розподіл коштів загального фонду та доручати ВМКЦ регіонів та (або) окремим закладам охорони здоров'я Міністерства оборони України проведення закупівлі медичного майна для всебічного медичного забезпечення військових частин, які виконують особливі завдання поза пунктом постійної дислокації та не закріплені на постачання до них за територіальним принципом, а також для військових частин, що беруть участь у миротворчих операціях [7, 8].

На сьогодні в Україні прийнято низку офіційних документів, які містять вимоги до приймання, обліку, зберігання, видачі, транспортування, ремонту та списання медичного майна, що здійснюють заклади та підрозділи медичного постачання.

Це, насамперед, Воєнно-медична доктрина України, затверджена Постановою Кабінету Міністрів

України від 31 жовтня 2018 р. № 910 [4]; Закон України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України» від 21 вересня 1999 р. № 1075-XIV [9]; «Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах», яке затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2000 р. № 1225 [10]; Накази Міністерства оборони України «Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України» від 17 серпня 2017 р. № 440 {Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони № 373 від 10.07.2019}, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 27 вересня 2017 р. за № 1192/31060 [11] та «Про затвердження Порядку постачання медичного майна Збройними Силами України в мирний час» 11.05.2017 р. № 261, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.06.2017 р. за № 688/30556 [12].

Крім того, нами проаналізовані сучасні інституціональні основи управління медичним постачанням, які представлені як сукупність формальних (нормативно-правових) актів різного рівня, законні та підзаконні, а також неформальних норм, які стосуються конкретно обігу медичного майна в ЗС України (табл.).

Інституціональне втілення права – це системно організовані юридичні норми, що містяться в джерелах права, які надають йому чіткої інституціональної побудови. Вони розподіляються по дії на формальні та неформальні інститути. Так, наприклад: Закон України «Про лікарські засоби» від 4 квітня 1996 р. № 123/96-ВР, Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII мають широку суспільну і галузеву дію і є загальнообов'язковими, а відомчі документи, наприклад, затверджені наказом директора Департаменту охорони здоров'я МО України мають дію тільки в закритій системі функціонування. А затверджені директивою Генерального штабу Збройних Сил України від 09.12.2015 р. № Д-23дск мають обмежену дію і гриф «Для службового користування». Ці акти породжують права і обов'язки лише у тих конкретних суб'єктів, яким вони адресовані.

Відповідно до проведеного дослідження нормативно-правове забезпечення управління медичним постачанням ЗС України представлене вимогами формальних (нормативно-правових) актів різного рівня – 44 % та неформальних норм – 56 %. Встановлено, що серед формальних нормативно-правових актів 64 % (9 з 14) – це регламентація загальних норм обігу лікарських засобів та підконтрольної групи (наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів) в аптечних закладах військових підрозділів.

**ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ МЕДИЧНИМ ПОСТАЧАнням
ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ**

Формальні (нормативно-правові) акти	Неформальні норми
1	2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про лікарські засоби» від 04.04.1996 р. № 123/96-ВР. Редакція від 04.11.2018 р. 2. Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори» від 15.02.1995 р. № 60/95-ВР 3. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» від 02.10.2019 р. № 139-ІХ 4. Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII. Нова редакція відбудеться 19.04.2020 р. 5. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 р. № 282 «Деякі питання ліцензування господарської діяльності з культивування рослин, включених до таблиці І переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, затвердженого Кабінетом Міністрів України, розроблення, виробництва, виготовлення, зберігання, перевезення, придбання, реалізації (відпуску), ввезення на територію України, вивезення з території України, використання, знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, включених до зазначеного переліку» 6. Постанова Кабінету Міністрів України від 05.08.2015 р. № 609 «Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» 7. Постанова Кабінету Міністрів України від 06.05.2000 р. № 770 «Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів». Редакція від 23.07.2019 р. 8. Господарський кодекс України. Редакція від 11.12.2019 р. (редакція відбудеться 01.01.2020 р.) 9. Порядок витребування, приймання, обліку, зберігання, відпуску та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів у закладах та підрозділах медичного постачання. Введено в дію наказом Міністерства охорони здоров'я України від 07.08.2015 р. № 494 10. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 29.09.2014 р. № 677 «Про затвердження Порядку контролю якості лікарських засобів під час оптової та роздрібної торгівлі» 11. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 р. № 584 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України від 03.04.2018 р. № 610) 12. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 19.07.2005 р. № 360 «Про затвердження Правил виписування рецептів на лікарські засоби і виробів медичного призначення, Порядку відпуску лікарських засобів і виробів медичного призначення з аптек та їх структурних підрозділів, Інструкції про порядок зберігання, обліку та знищення рецептурних бланків» 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наказ Міністерства оборони України від 16.11.2016 р. № 608 «Про затвердження адміністративно-територіальних зон відповідальності закладів охорони здоров'я Збройних Сил України за організацію медичного забезпечення» 2. Наказ директора Військово-медичного департаменту МО України від 12.12.2016 р. № 36 «Про затвердження Керівництва з організації постачання медичною технікою та майном Збройних Сил України у мирний час» 3. Наказ Міністерства оборони України від 11.05.2017 р. № 261 «Про затвердження Порядку постачання медичного майна Збройним Силам України в мирний час» 4. Наказ начальника Генерального штабу-Головнокомандувача Збройних Сил України від 30.06.2015 р. № *2 «Про затвердження Переліку медичного майна та техніки, які постачаються Збройним Силам України на особливий період» 5. Наказ начальника Генерального штабу-Головнокомандувача Збройних Сил України від 30.06.2015 р. № *3 «Про затвердження Збірника описів комплектів медичного майна для військових частин та закладів Збройних Сил України і Порядку перформування комплектів медичного майна 6. Керівництво по роботі баз зберігання медичного майна, центрів формування медичного майна непорушного запасу та медичних складів Міністерства оборони України. Введено в дію наказом директора Департаменту охорони здоров'я МО України від 20.12.2006 р. № 122 7. Положення про роботу військових аптек. Введено в дію наказом директора Департаменту охорони здоров'я МО України 20.02.2007 р. № 13 8. Положення про військово корабельне господарство Збройних Сил України. Введено в дію наказом Міністра оборони України від 16.07.1997 № 300 9. Порядок списання військового майна у Збройних Силах України. Введено в дію наказом Міністерства оборони України від 12.01.2015 р. № 17 10. Наказ МО України від 17.08.2017 р. № 440 «Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України» 11. Інструкція з організації та ведення бухгалтерського обліку у Збройних Силах України. Введено в дію наказом Міністра оборони України від 19.12.2014 р. № 905 12. Порядок обліку виробів медичної техніки (апарати, прилади та обладнання), а також окремих деталей, що містять дорогоцінні метали (золото, срібло, платину та метали платинової групи). Введено в дію наказами Міністра оборони України від 22.06.1993 р. № 135 і від 21.06.1994 р. № 166 13. Табелі термінових донесень. Введений в дію директивою Генерального штабу Збройних Сил України від 09.12.2015 р. № Д-23дск

1	2
<p>13. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного використання за кількістю. Затверджена Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР від 25.04.1965 р. № П-7. Редакція від 23.07.1975 р.</p> <p>14. Інструкція про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного використання за якістю. Затверджена Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР від 25.04.1966 р. № П-6. Редакція від 23.07.1975 р.</p>	<p>14. Методичні рекомендації про порядок відбору лікарських засобів. Введено в дію наказом директора Департаменту охорони здоров'я МО України від 10.01.2006 р. № 1</p> <p>15. Звіт про залишки, надходження і здачу до Держфонду дорогоцінних матеріалів у вигляді лому та відходів за формою додатку до форми 2-ДМ. Введено в дію наказом Міністра оборони України від 28.12.1995 р. № 340 «Про упорядкування роботи з дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням у Збройних Силах України»</p> <p>16. Положення про метрологічне забезпечення в Міністерстві оборони та Збройних Силах України. Введено в дію наказом Міністра оборони України від 15.12.2006 р. № 731 «Про затвердження нормативних документів з метрології та метрологічної діяльності»</p> <p>17. Порядок уповноваження та атестації на здійснення метрологічної діяльності у сфері оборони. Введено в дію наказом Міністра оборони України від 28.12.2009 р. № 674 «Про затвердження Правил уповноваження та атестації на здійснення метрологічної діяльності у сфері оборони»</p> <p>18. Порядок придбання, перевезення, зберігання, відпуску, використання та знищення наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів у військових частинах Збройних Сил України та закладах охорони здоров'я Міністерства оборони України, затверджений Наказом Директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України № 2 від 08.02.2017 р. (зміни до наказу Директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України від 01.09.2011 р. № 20)</p>

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Отже, нами було проведено аналіз нормативно-правового забезпечення управління медичним постачанням ЗС України з виділенням сучасних інституціональних основ. Проведений аналіз показав, що досягнення узгодженості формальних і неформальних норм у сфері управління медичним постачанням ЗС України потребує подальшого вдосконалення в напрямку визначення правових режимів процесу приймання медичного майна з використанням Інструкції про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного використання за кількістю, яка затверджена ще Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР від 25.04.1965 р. № П-7. Також повинні бути регламентовані питання, які на

сьогодні затверджені Інструкцією про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного використання за якістю, яка також застаріла в часі та була затверджена ще Постановою Держарбітражу при Раді Міністрів СРСР від 25.04.1966 р. № П-6. Таким чином, вказані питання потребують належного правового опрацювання та обґрунтування.

Разом з тим, враховуючи досвід проведення Антитерористичної операції та операції Об'єднаних сил, потребують переопрацювання накази Міністерства оборони України від 30.06.2015 р. № *2 та *3 для підвищення ефективності функціонування системи медичного постачання військових частин та медичних підрозділів ЗС України на особливий період.

Конфлікт інтересів: відсутній.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Про внесення змін до Конституції України (щодо стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору) : закон України від 07.02.2019 р. № 2680-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19>
2. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 р. «Про Стратегічний оборонний бюлетень України» : указ Президента України від 06.06.2016 р. № 240/2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/document/2402016-20137>
3. Державна програма розвитку Збройних Сил України на період до 2020 року. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.mil.gov.ua/content/oboron_plans/22017-06-16_National-program2020_uk.pdf
4. Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України : постанова Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 р. № 910. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-voenno-medichnoyi-doktrini-ukrayini>
5. Про затвердження Концепції програми розвитку системи медичного забезпечення Збройних Сил України на період до 2020 року : наказ Міністерства оборони України від 26.07.2017 р. № 389. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/nakazi-ministra-oboroni-ukraini/ministerstva-oboroni-ukraini.html>
6. Про затвердження Основних положень логістичного забезпечення Збройних Сил України : наказ Міністерства оборони України від 11.10.2016 р. № 522. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/nakazi-ministra-oboroni-ukraini/nakazi-ministerstva-oboroni-ukraini-za-2016-rik.html>
7. Про затвердження Керівництва з організації постачання медичною технікою та майном Збройних Сил України у мирний час : наказ директора Військово-медичного департаменту Міністерства оборони України від 12.12.2016 р. № 36.
8. Керівництво з організації постачання медичною технікою та майном ЗС України у мирний час / за ред. О. В. Галана, В. С. Гульпи, О. П. Шматенка. – К.: УВМА, 2016. – 48 с.
9. Про правовий режим майна у Збройних Силах України : закон України від 21.09.1999 р. № 1075-XIV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-14>
10. Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах : постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2000 р. № 1225. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1225-2000-%D0%BF>
11. Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України : наказ Міністерства оборони України від 17.08.2017 р. № 440. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-17>
12. Про затвердження Порядку постачання медичного майна Збройним Силам України в мирний час : наказ Міністерства оборони України від 11.05.2017 р. № 261. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0688-17>

REFERENCES

1. *Zakon Ukrainy vid 07.02.2019 r. № 2680-VIII.* (2019). Pro vnesennia zmin do Konstytutsii Ukrainy (shchodo stratehichnoho kursu derzhavy na nabuttia povnopravnoho chlenstva Ukrainy v Yevropeiskomu Soiuzi ta v Orhanizatsii Pivnichnoatlantynchoho dohovoru). Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2680-19>
2. *Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 06.06.2016 r. № 240/2016.* (2016). Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 20 travnia 2016 «Pro Stratehichniy oboronnyi biuletyn Ukrainy». Available at: <http://www.president.gov.ua/document/2402016-20137>
3. *Derzhavna prohrama rozvytku Zbroinykh Syl Ukrainy na period do 2020 roku.* (2019). Available at: http://www.mil.gov.ua/content/oboron_plans/22017-06-16_National-program2020_uk.pdf
4. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 31.10.2018 r. № 910.* (2018). Pro zatverdzhennia Voienno-medychnoi doktryny Ukrainy. Available at: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-voenno-medichnoyi-doktrini-ukrayini>
5. *Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 26.07.2017 r. № 389.* (2017). Pro zatverdzhennia Kontseptsii prohramy rozvytku systemy medychnoho zabezpechennia Zbroinykh Syl Ukrainy na period do 2020 roku. Available at: <http://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/nakazi-ministra-oboroni-ukraini/ministerstva-oboroni-ukraini.html>
6. *Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 11.10.2016 r. № 522.* (2016). Pro zatverdzhennia Osnovnykh polozhen lohystynchoho zabezpechennia Zbroinykh Syl Ukrainy. Available at: <http://www.mil.gov.ua/ministry/normativno-pravova-baza/nakazi-ministra-oboroni-ukraini/nakazi-ministerstva-oboroni-ukraini-za-2016-rik.html>

7. *Nakaz dyrektora Viiskovo-medychnoho departamentu Ministerstva oborony Ukrainy vid 12.12.2016 r. № 36.* (2016). Pro zatverdzhennia Kerivnytstva z orhanizatsii postachannia medychnoiu tekhnikoiu ta mainom Zbroinykh Syl Ukrainy u myrnyi chas.
8. Halan, O. V., Hulpy, V. S., Shmatenko, O. P. (2016). *Kerivnytstvo z orhanizatsii postachannia medychnoiu tekhnikoiu ta mainom ZS Ukrainy u myrnyi chas.* Kyiv: UVMA, 48.
9. *Pro pravovyi rezhym maina u Zbroinykh Sylakh Ukrainy : zakon Ukrainy vid 21.09.1999 r. № 1075-XIV.* (1999). Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1075-14>
10. *Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 04.06.2000 r. № 1225.* (2000). Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok obliku, zberihannia, spysannia ta vykorystannia viiskovoho maina u Zbroinykh Sylakh. Available at: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1225-2000- %D0 %BF](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1225-2000-%D0%BF)
11. *Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 17.08.2017 r. № 440.* (2017). Pro zatverdzhennia Instruksii z obliku viiskovoho maina u Zbroinykh Sylakh Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1192-17>
12. *Nakaz Ministerstva oborony Ukrainy vid 11.05.2017 r. № 261.* (2017). Pro zatverdzhennia Poriadku postachannia medychnoho maina Zbroinym Sylam Ukrainy v myrnyi chas. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0688-17>

Адреса для листування:

01015, м. Київ, вул. Московська, 45/1, буд. 33.

Тел. (044) 280-00-34. E-mail: maryvictory@ukr.net.

Українська військово-медична академія

Білоус М. В. (ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-4370-8813>)

Дроздов Д. В. (ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-7769-750X>)

Трохимчук В. В. (ORCID – <https://orcid.org/0000-0001-9994-8931>)

Шматенко О. П. (ORCID – <https://orcid.org/0000-0002-6145-460X>)

Гринчук І. Г. (ORCID – <https://orcid.org/0000-0003-0590-5047>)

Надійшла до редакції 27.01.2020 р.